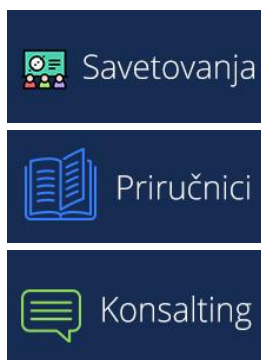




Preuzeto iz elektronske pravne baze **Paragraf Lex**



Ukoliko ovaj propis niste preuzeli sa Paragrafovog sajta ili niste sigurni da li je u pitanju važeća verzija propisa, poslednju verziju možete naći [OVDE](#).

## ZAKON O ZAPOŠLJAVANJU STRANACA

(*'SL. GLASNIK RS', BR. 128/2014, 113/2017, 50/2018, 31/2019 I 62/2023*)

### I OSNOVNE ODREDBE

#### Predmet

##### Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i postupak za zapošljavanje stranaca u Republici Srbiji (u daljem tekstu: Republika) i druga pitanja od značaja za zapošljavanje i rad stranaca u Republici.

#### Osnovni pojmovi

##### Član 2

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) **stranac** je svako lice koje nema državljanstvo Republike Srbije;
- 2) **zapošljavanje stranca** je zaključivanje ugovora o radu ili drugog ugovora kojim stranac bez zasnivanja radnog odnosa ostvaruje prava po osnovu rada u skladu sa zakonom;
- 2a) **privremeno zapošljavanje** podrazumeva upućivanje stranca na privremeni rad i ustupanje stranca da privremeno obavlja poslove kod poslodavca korisnika;
- 3) **samozapošljavanje stranca** je zapošljavanje stranca u privrednom subjektu ili drugom obliku delatnosti, u skladu sa zakonom, u kome je taj stranac jedini ili kontrolni član, u skladu sa zakonom;
- 4) **državljanin EU** je državljanin države članice Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora ili Švajcarske Konfederacije koji svoje pravo dokazuje državljanstvom države članice Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora, odnosno Švajcarske Konfederacije;

- 5) **poslodavac** je pravno ili fizičko lice registrovano za obavljanje delatnosti u Republici, kao i ogranak i predstavništvo stranog poslodavca registrovan za obavljanje delatnosti u Republici, kod koga je stranac zaposlen, radno angažovan, odnosno upućen na privremeni rad u Republiku;
- 6) **strani poslodavac** je strano pravno ili fizičko lice registrovano u inostranstvu za obavljanje delatnosti;
- 7) **upućeno lice** je stranac koji je zaposlen kod stranog poslodavca kod koga ostvaruje prava iz rada i koji ga upućuje na rad kod poslodavca na teritoriji Republike u ograničenom vremenskom trajanju, nakon čega se vraća na rad kod stranog poslodavca, u skladu sa zakonom, odnosno potvrđenim međunarodnim ugovorom;
- 7a) **upućivanje na privremeni rad u Republiku** podrazumeva upućivanje na rad u Republici i upućivanje na stručno osposobljavanje i usavršavanje za potrebe stranog poslodavca;
- 8) **izbeglica** je stranac kome je priznato pravo na utočište u skladu sa propisima o azilu, osim lica sa teritorije bivše SFRJ kojima je status izbeglice priznat u skladu sa propisima o izbeglicama, na koja se ovaj zakon ne primenjuje;
- 9) **lice iz posebne kategorije stranaca** je lice koje traži azil, lice kome je odobrena privremena zaštita, žrtva trgovine ljudima, odnosno lice kome je odobrena supsidijarna zaštita, u skladu sa zakonom;
- 10) **nezavisni profesionalac** je samozaposleno fizičko lice, odnosno preduzetnik registrovan za obavljanje delatnosti u inostranstvu koji na osnovu neposredno zaključenog ugovora sa domaćim poslodavcem, odnosno krajnjim korisnikom usluga, obavlja poslove na teritoriji Republike;
- 11) **student** je stranac kome je odobren privremeni boravak zbog studiranja i koji je upisan na akreditovane studijske programe u skladu sa zakonom;
- 12) **sezonski poslovi** su poslovi koji imaju sezonski karakter u oblasti poljoprivrede, šumarstva, građevinarstva ili drugih delatnosti, a koje karakteriše privremeno značajno povećanje obima posla u periodu ne dužem od šest meseci u toku 12 meseci;
- 13) **jedinstvena dozvola** je dozvola za privremeni boravak i rad stranaca u Republici;
- 14) **procena** predstavlja ocenu ispunjenosti uslova za zapošljavanje stranca, posebne slučajeve zapošljavanja stranca i samozapošljavanje stranca, koju vrši organizacija nadležna za poslove zapošljavanja, u skladu sa zakonom;
- 15) **saglasnost** je akt koji omogućava strancu promenu osnova rada, promenu poslodavca, zapošljavanje kod dva ili više poslodavaca tokom perioda važenja jedinstvene dozvole, a koji izdaje organizacija nadležna za poslove zapošljavanja, u skladu sa zakonom.

## Primena zakona

### Član 3

Pravo na rad u Republici, bez izdate jedinstvene dozvole, ostvaruje stranac kome je, u skladu sa zakonom, odobren privremeni boravak po osnovu:

- 1) spajanja porodice sa članom uže porodice državljanina Republike, odnosno strancem kome je odobreno stalno nastanjenje;
- 2) vlasništva nad nepokretnošću;
- 3) humanitarnog boravka;
- 4) studiranja i međunarodne razmene studenata, u skladu sa ovim zakonom;
- 5) naučno istraživačkog rada;
- 6) statusa pretpostavljene žrtve trgovine ljudima i žrtve trgovine ljudima;
- 7) samostalnog boravka;
- 8) obavljanja poslova akreditovanog stranog novinara i koji je kao predstavnik inostranog medija upisan u evidenciju predstavnika inostranih medija, koji se vodi u ministarstvu nadležnom za poslove javnog informisanja u Republici;
- 9) volontiranja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast volontiranja;
- 10) verske službe radi obavljanja verskih poslova i verske službe ili organizovanja, odnosno sprovođenja dobrotvornih akcija u okviru registrovanih crkava i verskih zajednica u Republici, u skladu sa zakonom;
- 11) radi obavljanja poslova u Republici, bez zasnivanja radnog odnosa, na osnovu odgovarajućih ugovora ili sporazuma sa međunarodnim organizacijama, između nadležnih institucija Republike i drugih država ili u okviru međunarodnih projekata o stručno-tehničkoj saradnji, obrazovanju ili istraživanju;
- 12) angažovanja kao člana autorske ili glumačke ekipe koji na teritoriji Republike proizvodi audiovizuelno delo, u skladu sa zakonom;

13) akta Vlade kojim se utvrđuju kriterijumi za određivanje kategorija stranaca, kategorije stranaca, način i bliži uslovi odobravanja privremenog boravka strancima donetim u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi za ulazak, kretanje, boravak i vraćanje stranaca.

Stranac koji je član uže porodice stranca kome je izdata jedinstvena dozvola, odobren privremeni boravak, odnosno odobren azil u Republici, ostvaruje pravo na rad od dana odobrenja prvog privremenog boravka po osnovu spajanja porodice sa strancem kome je izdata jedinstvena dozvola, odnosno strancem sa pravom na rad, u skladu sa zakonom, bez izdate jedinstvene dozvole, u periodu važenja odobrenog privremenog boravka.

Pravo na rad u Republici, bez izdate jedinstvene dozvole ostvaruje i stranac:

- 1) kome je odobreno stalno nastanjenje, u skladu sa zakonom;
- 2) kome je odobren azil ili privremena zaštita;
- 3) koji je tražilac azila, i kom u periodu od šest meseci nakon podnošenja zahteva za azil odluka po tom zahtevu nije doneta bez njegove krivice;
- 4) koji ima pravo na privilegije i imunitete u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima;
- 5) koji je član porodice člana diplomatsko konzularnog predstavništva sa kojom Republika ima zaključen bilateralni sporazum kojim se licu omogućava obavljanje plaćene delatnosti u Republici;
- 6) koji je član posade stranog broda, odnosno vazduhoplova, ili obavlja poslove u drumskom ili železničkom saobraćaju i zaposlen je kod stranog poslodavca;
- 7) koji je član spasilačke jedinice koja pruža pomoć prilikom otklanjanja posledica nesrećnih slučajeva i prirodnih katastrofa, kao i slučajeva humanitarne pomoći;
- 8) koji na osnovu ugovora zaključenih između organa nadležnih za poslove odbrane ili unutrašnje poslove obavlja poslove od interesa za Republiku ili za potrebe odbrane ili bezbednosti zemlje ili se usavršava u ovim oblastima.

Stranac iz stava 3. tač. 1) i 2) ovog člana ostvaruje pravo na rad u periodu važenja dokumenta koji mu se izdaje u skladu sa zakonom.

Stranac iz stava 3. tačka 3) ovog člana ostvaruje pravo na rad u periodu trajanja statusa tražioca azila.

Stranac iz stava 2. i stava 3. tač. 2) i 3) ovog člana, odnosno poslodavac dužan je da pribavi dokaze o ispunjenosti propisanih uslova za zapošljavanje od nadležnog organa.

Stranac čiji boravak u Republici ne traje duže od 90 dana u periodu od 180 dana računajući od dana prvog ulaska, odnosno duže od propisanog perioda boravka u skladu međunarodnim ugovorom, ostvaruje pravo na rad u Republici u navedenom periodu bez izdate jedinstvene dozvole, i to stranac koji:

- 1) je vlasnik, osnivač, zastupnik ili član pravnog lica koji je registrovan u Republici, a koji nije u radnom odnosu u tom pravnom licu;
- 2) boravi radi uspostavljanja poslovnih kontakata ili prisustvovanja sastancima i koji bez ostvarivanja prihoda u Republici obavlja druge poslovne aktivnosti koje se odnose na pripremu stranog poslodavca da uspostavi prisustvo i otpočne sa radom u Republici;
- 3) je predavač ili istraživač koji učestvuje u organizovanim profesionalnim skupovima ili istraživačkim projektima ili obavlja rad u cilju predstavljanja ili sprovođenja različitih naučnih i tehničkih dostignuća, kao i njegovo prateće osoblje;
- 4) obavlja privremene obrazovne, sportske, umetničke, kulturne i druge slične aktivnosti ili u Republici boravi na naučnom, umetničkom, kulturnom ili sportskom događaju u organizaciji ovlašćenih organizacija, državnih organa ili organa autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave, kao i prateće organizacijsko i tehničko osoblje;
- 5) je upućeno lice koje u Republici izvodi radove na osnovu ugovora o nabavci robe, nabavci ili zakupu mašina ili opreme njene isporuke, instaliranja, montaže, opravke ili obučavanja za rad na tim mašinama ili opremi;
- 6) samostalno ili za potrebe stranog poslodavca u Republici boravi radi obavljanja poslova opremanja i izlaganja opreme i ekspanata na trgovinskim i drugim sajmovima i izložbama.

## Jednak položaj

### Član 4

Stranac koji se zapošljava, odnosno privremeno zapošljava u Republici u skladu sa ovim zakonom, ima jednaka prava i obaveze u pogledu rada, zapošljavanja i samozapošljavanja kao i državljani Republike, ako su ispunjeni uslovi u skladu sa zakonom.

Stranac se smatra nezaposlenim u skladu sa propisima o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti i ostvaruje jednaka prava kao državljani Republike ako su ispunjeni uslovi u skladu sa ovim zakonom.

## II USLOVI ZA ZAPOŠLJAVANJE STRANCA

## 1. Uslovi za zapošljavanje državljana EU

### Član 5

Pravo na slobodan pristup tržištu rada u Republici, odnosno na zapošljavanje, samozapošljavanje i ostvarivanje prava za slučaj nezaposlenosti, osim ako međunarodnim ugovorom koji obavezuje Republiku nije utvrđeno drugačije, imaju:

1) državljani EU;

2) članovi porodice državljana iz tačke 1) ovog stava, koji nisu državljani EU i imaju odobrenje za privremeni boravak za članove porodice ili stalno nastanjenje u tim državama kojim dokazuju svoje pravo na slobodan pristup tržištu rada.

Pod članovima porodice državljana EU smatraju se:

1) supružnici u braku ili van braka državljana EU, u skladu sa zakonom;

2) direktni potomci državljana EU mlađi od 21 godine života ili direktni potomci njegovog supružnika u braku ili van braka, mlađi od 21 godine života;

3) usvojena deca mlađa od 21 godine života ili pastorki državljana EU ili njegovog supružnika u braku ili van braka, mlađi od 21 godine života;

4) lica iz tač. 2) i 3) ovog stava starija od 21 godine života koja nisu u stanju da se samostalno izdržavaju, odnosno koje je dužan da izdržava državljanin EU ili njegov supružnik u braku ili van braka;

5) direktni preci državljana EU ili direktni preci njegovog supružnika u braku ili van braka, koje je državljanin EU ili njegov supružnik u braku ili van braka dužan da izdržava.

Licima iz stava 1. ovog člana koja imaju pravo na slobodan pristup tržištu rada nije potrebna dozvola za rad u smislu odredaba ovog zakona.

Lica iz stava 1. ovog člana ne smeju postati neprimereni teret sistemu socijalne zaštite Republike, odnosno moraju da imaju dovoljno sredstava da izdržavaju sebe i članove svoje porodice.

### Član 6

Slobodan pristup tržištu rada u Republici lice iz člana 5. ovog zakona ima i ako:

1) mu radni odnos prestane za vreme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili povrede na radu;

2) bez svoje krivice ostane bez posla, koji je u Republici trajao najmanje godinu dana i ako je prijavljeno kao nezaposleno lice organizaciji nadležnoj za poslove zapošljavanja;

3) je uključeno u programe dodatnog obrazovanja i obuke.

### Član 7

Državljaninu EU pravo na slobodan pristup tržištu rada traje šest meseci nakon prestanka zaposlenja ako mu je:

1) prestao radni odnos na određeno vreme koji je trajao kraće od 12 meseci i ako je prijavljen kao nezaposleno lice organizaciji nadležnoj za poslove zapošljavanja;

2) u prvih 12 meseci boravka bez njegove krivice prestao radni odnos na neodređeno vreme i ako je prijavljen kao nezaposleno lice organizaciji nadležnoj za poslove zapošljavanja.

### Član 8

Strani poslodavac, koji ima sedište u državi članici Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora ili Švajcarske Konfederacije, može uputiti stranca koji nije državljanin EU na rad u Republiku bez dozvole za rad u smislu odredaba ovog zakona, osim ako međunarodnim ugovorom koji obavezuje Republiku nije utvrđeno drugačije.

Strani poslodavac može uputiti stranca iz stava 1. ovog člana pod uslovom da ima:

1) zaključen ugovor sa poslodavcem ili krajnjim korisnikom usluga koji obavezno sadrži mesto i rok za obavljanje posla;

2) zaključen ugovor o radu sa strancem iz stava 1. ovog člana u skladu sa zakonom koji je na snazi u državi članici u kojoj strani poslodavac ima sedište;

3) akt o upućivanju na privremeni rad u Republiku kojim se utvrđuje način ostvarivanja prava i obaveza iz rada, kao i način smeštaja i ishrane za vreme boravka i rada u Republici.

Stranac iz stava 1. ovog člana mora imati dozvolu za boravak i rad u državi članici u kojoj strani poslodavac ima sedište.

Stranac iz stava 1. ovog člana ne može biti angažovan isključivo radi upućivanja na rad u Republiku.

## 2. Zapošljavanje stranaca

## Član 9

Zapošljavanje stranca ostvaruje se pod uslovom da poseduje vizu za duži boravak po osnovu zapošljavanja, odobrenje za privremeni boravak ili stalno nastanjenje i jedinstvenu dozvolu, ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.

Poslodavac može sa strancem da zaključi ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad.

Pored razloga za prestanak radnog odnosa utvrđenih zakonom kojim se uređuje rad, strancu prestaje radni odnos i prestankom važenja jedinstvene dozvole.

Poslodavac ne sme zapošljavati niti koristiti rad stranca koji nezakonito boravi u Republici i koji ne ispunjava uslove za zapošljavanje, odnosno privremeno zapošljavanje.

Stranac je u obavezi da u roku od 30 dana od dana prestanka važenja ugovora o radu ili drugog ugovora kojim stranac bez zasnivanja radnog odnosa ostvaruje prava po osnovu rada u skladu sa zakonom, zaključi novi ugovor o radu ili drugi ugovor kojim stranac bez zasnivanja radnog odnosa ostvaruje prava po osnovu rada u skladu sa zakonom, u suprotnom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju uslovi za ulazak, kretanje, boravak i vraćanje stranaca.

Poslodavac čuva dokaze o ispunjavanju uslova za zapošljavanje, odnosno privremeno zapošljavanje stranca.

## Procena

### Član 10

Organizacija nadležna za poslove zapošljavanja u postupku izdavanja jedinstvene dozvole vrši procenu ispunjenosti uslova, koja te poslove obavlja kao poverene, za:

1) zapošljavanje;

2) posebne slučajeve zapošljavanja, i to:

(1) za upućena lica,

(2) za kretanje u okviru privrednog društva,

(3) za nezavisnog profesionalca,

(4) za osposobljavanje i usavršavanje;

3) samozapošljavanje.

Dokaze neophodne za procenu ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana podnosilac zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole podnosi elektronski, putem jedinstvenog veb portala (u daljem tekstu: Jedinstveni portal), u okviru usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu, na način i u skladu sa uputstvom za korišćenje usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu.

Procena iz stava 1. ovog člana vrši se ocenom "ispunjava" ili "ne ispunjava" uslove za zapošljavanje stranca, posebne slučajeve zapošljavanja stranca ili samozapošljavanje stranca.

Ocena "ispunjava" sadrži i vremenski period za koji se vrši procena, u zavisnosti od ispunjenosti uslova u skladu sa zakonom.

Ocena "ne ispunjava" sadrži obrazložene razloge zbog čega nisu ispunjeni uslovi za zapošljavanje, posebne slučajeve zapošljavanja ili samozapošljavanje stranca.

Procenu iz stava 1. ovog člana organizacija nadležna za poslove zapošljavanja vrši i dostavlja nadležnom organu u skladu sa propisima kojima se uređuje ulazak, kretanje i boravak stranaca u roku od 10 dana od dana prijema urednog zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na ocenu ispunjenosti uslova za zapošljavanje, posebne slučajeve zapošljavanja i samozapošljavanje stranca shodno se primenjuju i na postupak odobravanja vize za duži boravak po osnovu zapošljavanja, u skladu sa zakonom.

## Saglasnost

### Član 11

Stranac radi u Republici na poslovima za koje mu je izdata jedinstvena dozvola za zapošljavanje, za posebne slučajeve zapošljavanja, odnosno za samozapošljavanje.

Za vreme važenja jedinstvene dozvole stranac, odnosno poslodavac u ime stranca ili pravno ili fizičko lice ovlašćeno od strane stranca ili poslodavca, može podneti zahtev za promenu osnova rada, promenu poslodavca ili za zapošljavanje kod dva ili više poslodavca, elektronskim putem na Jedinstvenom portalu, u okviru usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu, na način i u skladu sa uputstvom za korišćenje usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu.

O zahtevu iz stava 2. ovog člana odlučuje mesno nadležna organizaciona jedinica organizacije nadležne za poslove zapošljavanja, određena statutom, u roku od 10 dana od dana prijema urednog zahteva i saglasnost dostavlja podnosiocu zahteva, preko Jedinistvenog portala.

O žalbi protiv akata iz stava 3. ovog člana konačno rešenje donosi ministar nadležan za poslove zapošljavanja.

Stranac može promeniti osnov rada, poslodavca ili se zaposliti kod dva ili više poslodavaca, po dobijanju saglasnosti iz stava 3. ovog člana.

Vlada može da izuzme određene kategorije stranaca sa deficitarnim zanimanjima, određena zanimanja i profile od pribavljanja saglasnosti, u zavisnosti od stanja na tržištu rada i uz prethodno pribavljeno mišljenje Socijalno-ekonomskog saveta.

## Čl. 12-14

*(Brisano)*

## Član 15

Poslodavac koji je zaposlio stranca bez vize za duži boravak po osnovu zapošljavanja, jedinstvene dozvole, saglasnosti ili privremenog boravka koji strancu omogućava rad dužan je da mu isplati sva novčana potraživanja, u skladu sa propisima o radu, uz uplatu pripadajućih poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.

U slučaju iz stava 1. ovog člana postoji pretpostavka da je radni odnos trajao najmanje tri meseca, ukoliko se ne dokaže suprotno.

## Član 15a

*(Brisan)*

### a) Procena za zapošljavanje

## Član 16

Procena za zapošljavanje vrši se na osnovu stanja na tržištu rada i ocenom ispunjenosti sledećih uslova:

- 1) da poslodavac u roku od 90 dana pre podnošenja zahteva za jedinstvenu dozvolu za zapošljavanje nije otpuštao zaposlene usled tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promena na radnim mestima za koje se traži jedinstvena dozvola za zapošljavanje, u skladu sa propisima o radu;
- 2) da je poslodavac pokrenuo sprovođenje testa tržišta rada, u skladu sa zakonom;
- 3) postojanje predloga ugovora o radu ili drugog ugovora kojim se ostvaruju prava po osnovu rada, u skladu sa zakonom.

## Test tržišta rada

## Član 16a

Organizacija nadležna za poslove zapošljavanja na zahtev poslodavca sprovodi test tržišta rada odnosno međuregionalno posredovanje u zapošljavanju (u daljem tekstu: test tržišta rada), shodnom primenom propisa iz oblasti zapošljavanja, tako što utvrđuje da li se na evidenciji organizacije nadležne za poslove zapošljavanja nalaze lica koja odgovaraju uslovima iz zahteva poslodavca za konkretno radno mesto, odnosno lica koja ostvaruju pravo na rad u skladu sa ovim zakonom i koja odgovaraju uslovima iz zahteva poslodavca za konkretno radno mesto.

Zahtev za sprovođenje testa tržišta rada sastavni je deo zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole i podnosi se elektronskim putem na Jedinistvenom portalu, u okviru usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole za zapošljavanje stranca.

Zahtev iz stava 2. ovog člana podnosi poslodavac ili pravno ili fizičko lice, ovlašćeno od strane poslodavca.

Organizacija nadležna za poslove zapošljavanja sačinjava izveštaj o realizaciji potrebe za zapošljavanjem, koji se dostavlja podnosiocu zahteva putem Jedinistvenog portala u roku od četiri dana od dana pokrenutog testa tržišta rada.

Poslodavac koji je na osnovu ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji, o pružanju usluga ili drugog sličnog imenovanog ili neimenovanog ugovora zaključenog sa povezanim licem, za obavljanje određenih poslova ili delatnosti angažovao stranca zaposlenog u povezanom licu, ne može u roku od tri meseca od zaključenja takvog ugovora svom zaposlenom na istim ili sličnim poslovima otkazati ugovor o radu usled tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promena.

Poslodavac koji je otkazao ugovor o radu zaposlenom usled tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promena ne može na istim ili sličnim poslovima tri meseca posle proglašenja zaposlenog tehnološkim viškom za obavljanje istih ili sličnih poslova angažovati stranca zaposlenog u povezanom licu na osnovu ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji, o pružanju usluga ili drugog sličnog imenovanog ili neimenovanog ugovora zaključenog sa povezanim licem.

Povezanim licem iz st. 5. i 6. ovog člana smatra se lice koje ima status povezanog lica u smislu zakona kojim se uređuje rad privrednih društava i koje ima sedište na teritoriji iste filijale Nacionalne službe za zapošljavanje na kojoj je i sedište poslodavca.

Socijalno-ekonomski savet Republike Srbije može od inspekcije rada da zahteva podatke, obaveštenja i izveštaje o izvršenom nadzoru u vezi sa ostvarivanjem prava po osnovu rada zaposlenih stranaca.

Vlada aktom može da izuzme određene kategorije stranaca sa deficitarnim zanimanjima, određena zanimanja i profile od sprovođenja testa tržišta rada, u zavisnosti od stanja na tržištu rada.

## Član 17

Poslodavac može da zaposli studenta u skladu sa zakonom, s tim da obavljanje poslova u periodu kada traju nastavne aktivnosti može da traje najduže 20 sati nedeljno, odnosno 80 sati mesečno.

Uslovi za obavljanje sezonskih poslova su da stranac ima:

- 1) regulisani boravak stranca;
- 2) zaključen ugovor o radu sa poslodavcem;
- 3) akt poslodavca kojim se utvrđuje način smeštaja i ishrane za vreme boravka i rada u Republici.

## Član 18

*(Brisano)*

### b) Procena za upućena lica

## Član 19

Procena za upućena lica vrši se na osnovu ocene ispunjenosti sledećih uslova:

- 1) postojanje ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji između poslodavca i stranog poslodavca;
- 2) da je upućeno lice zaposleno, odnosno radno angažovano kod stranog poslodavca najmanje jednu godinu i prijavljeno na obavezno socijalno osiguranje kod stranog poslodavca;
- 3) postojanje akta između poslodavca i stranog poslodavca o upućivanju na privremeni rad u Republiku kojim se utvrđuje način ostvarivanja prava i obaveza iz rada, a koji obavezno sadrži uslove rada, odnosno stručnog osposobljavanja i usavršavanja, način obezbeđivanja i visinu zarade, naknade zarade, radno vreme, način ostvarivanja prava na godišnji odmor, uslove bezbednosti i zdravlja na radu, period rada, odnosno period stručnog osposobljavanja i usavršavanja u Republici, kao i način obezbeđivanja smeštaja, ishrane i prevoza za dolazak i odlazak sa rada za vreme trajanja upućivanja na privremeni rad u Republici;
- 4) da će stranac po isteku privremenog upućivanja biti vraćen na rad kod stranog poslodavca koji ga je privremeno uputio u Republiku.

Upućeno lice ne može ostvarivati manja prava od prava propisanih zakonom kojima se uređuje rad u Republici u pogledu obaveznog sadržaja utvrđenog načina ostvarivanja prava i obaveza iz stava 1. tačka 3) ovog člana.

Poslodavac je u obavezi da obezbedi ostvarivanje prava i obaveza utvrđena aktom iz stava 1. tačka 3) ovog člana.

Procena iz stava 1. ovog člana vrši se na period do tri godine.

Procena za upućena lica može se produžiti najduže do tri godine.

## Član 20

*(Brisan)*

### v) Procena za kretanje u okviru privrednog društva

## Član 21

Procena za kretanje u okviru privrednog društva registrovanog u inostranstvu daje se u cilju privremenog upućivanja, odnosno premeštanja zaposlenog na rad u ogranak, predstavništvo, odnosno zavisno društvo koje je registrovano u Republici, koji je zaposlen, odnosno radno angažovan kod stranog poslodavca najmanje godinu dana na poslovima rukovodioca ili specijaliste.

Rukovodilac, u smislu stava 1. ovog člana je lice koje obavlja poslove upravljanja, koje je direktor ili menadžer u stranom privrednom društvu, ili je član menadžmenta stranog privrednog društva ili upravlja, odnosno rukovodi organizacionom celinom, na osnovu odluka i instrukcija uprave ili deoničara društva ili vrši poslove praćenja i kontrole rada stručnog ili rukovodećeg osoblja.

Specijalista, u smislu stava 1. ovog člana, je lice koje poseduje posebna stručna znanja potrebna za poslovanje stranog privrednog društva, što podrazumeva da ima visoki stepen stručne osposobljenosti, ili odgovarajuće stručno iskustvo i eventualno članstvo u ovlašćenom strukovnom udruženju.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, procena za kretanje u okviru privrednog društva registrovanog u inostranstvu vrši se u cilju privremenog upućivanja, odnosno premeštanja u ogranak, predstavništvo, odnosno zavisno društvo koje je registrovano u Republici, pripravnika sa visokim obrazovanjem.

Procena za kretanje u okviru privrednog društva vrši se na osnovu ocene ispunjenosti sledećih uslova:

- 1) da je upućeno lice zaposleno, odnosno radno angažovano kod stranog poslodavca najmanje jednu godinu, odnosno najmanje tri meseca u slučaju pripravnika i prijavljeno na obavezno socijalno osiguranje kod stranog poslodavca;
- 2) postojanje akta o upućivanju na privremeni rad u Republiku na poslove rukovodioca ili specijaliste, kojim se utvrđuje način ostvarivanja prava i obaveza iz rada, a koji obavezno sadrži uslove rada, odnosno stručnog osposobljavanja i usavršavanja, način obezbeđivanja i visinu zarade, naknade zarade, radno vreme, način ostvarivanja prava na godišnji odmor, uslove bezbednosti i zdravlja na radu, period rada, odnosno period stručnog osposobljavanja i usavršavanja u Republici, kao i način obezbeđivanja smeštaja, ishrane i prevoza za dolazak i odlazak sa rada za vreme trajanja upućivanja na privremeni rad u Republici;
- 3) da će stranac po isteku privremenog upućivanja biti vraćen na rad kod stranog poslodavca koji ga je privremeno uputio u Republiku.

Upućeno lice ne može ostvarivati manja prava od prava propisanih zakonom kojima se uređuje rad u Republici u pogledu obaveznog sadržaja utvrđenog načina ostvarivanja prava i obaveza iz stava 5. tačka 2) ovog člana.

Poslodavac je u obavezi da obezbedi ostvarivanje prava i obaveza utvrđena aktom iz stava 5. tačka 2) ovog člana.

Procena iz stava 1. ovog člana vrši se na period do tri godine.

Procena za kretanje u okviru privrednog društva može se produžiti najduže do tri godine.

#### g) Procena za nezavisnog profesionalca

##### Član 22

Procena za nezavisnog profesionalca vrši se na osnovu ocene ispunjenosti sledećih uslova:

- 1) postojanje ugovora o pružanju ugovorenih usluga sa poslodavcem ili krajnjim korisnikom usluga koji obavezno sadrži rok za obavljanje posla;
- 2) radno iskustvo u određenoj oblasti koja je predmet ugovora o pružanju usluga u trajanju od najmanje tri godine;
- 3) posedovanje stručne kvalifikacije u slučajevima kad je to potrebno radi obavljanja usluga u skladu sa propisima kojima je uređeno pružanje usluga u Republici;
- 4) postojanje registracije nezavisnog profesionalca.

#### d) Procena za osposobljavanje i usavršavanje

##### Član 22a

Procena za osposobljavanje i usavršavanje vrši se radi obavljanja obuke, pripravničkog staža, stručne prakse, radne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja.

Procena za osposobljavanje i usavršavanje vrši se na osnovu ocene ispunjenosti sledećih uslova:

- 1) postojanje ugovora sa poslodavcem o obavljanju obuke, pripravničkog staža, stručne prakse, radne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja, koji sadrži mesto i rok trajanja;
- 2) ispunjavanje drugih uslova u skladu sa posebnim zakonom.

#### đ) Procena za samozapošljavanje

##### Član 23

Procena za samozapošljavanje vrši se na osnovu ocene ispunjenosti uslova u pogledu odgovarajućih kvalifikacija stranca za obavljanje konkretne delatnosti, odnosno u pogledu strukture lica koja planira da zaposli, odnosno radno angažuje.

Stranac koji dobije jedinstvenu dozvolu za samozapošljavanje u obavezi je da započne obavljanje poslova za koje je jedinstvena dozvola izdata u roku od 90 dana od dana dobijanja te dozvole.

### III OGRANIČAVANJE ZAPOŠLJAVANJA STRANACA

##### Član 24

Vlada odlukom može da ograniči broj stranaca kojima se izdaju jedinstvene dozvole (u daljem tekstu: kvota) u slučaju poremećaja na tržištu rada, u skladu sa migracionom politikom i stanjem i kretanjem na tržištu rada.



Kvota se utvrđuje na predlog ministarstva nadležnog za poslove zapošljavanja uz prethodno mišljenje socijalno-ekonomskog saveta osnovanog za teritoriju Republike i organizacije nadležne za poslove zapošljavanja, u odnosu na određene delatnosti, odnosno uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, u odnosu na određene države.

Kvota se ne primenjuje na stranca, odnosno poslodavca koji privremeno zapošljava stranca, a podnosi zahtev za:

- 1) (*brisana*)
- 2) jedinstvenu dozvolu za kretanje u okviru privrednog društva.

#### Čl. 25-30

(*Brisano*)

### V EVIDENCIJA I SARADNJA

#### Član 31

Organizacija nadležna za poslove zapošljavanja dužna je da vodi evidenciju o:

- 1) izdatim saglasnostima;
- 2) strancima koji ostvaruju pravo na rad u skladu sa ovim zakonom.

Poslove iz stava 1. ovog člana organizacija nadležna za poslove zapošljavanja obavlja kao poverene poslove, u skladu sa propisom kojim je uređena bliža sadržina podataka i način vođenja evidencija u oblasti zapošljavanja.

#### Član 32

Organi i organizacije koji obavljaju poslove vezane za boravak i zapošljavanje stranca, drugi organi i organizacije koji obavljaju poslove u vezi sa ostvarivanjem različitih prava stranca, kao i organizacije poslodavaca i sindikata, dužni su da neposredno i kontinuirano sarađuju i razmenjuju potrebne informacije između sebe i sa drugim organima i organizacijama u inostranstvu.

### VI NADZOR

#### Član 33

Ministarstvo nadležno za poslove zapošljavanja vrši nadzor nad radom imalaca javnih ovlašćenja u vršenju poslova državne uprave poverenih ovim zakonom.

Inspekcijски nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, odnosno nad ispunjavanjem uslova za zapošljavanje stranca u skladu sa ovim zakonom, vrši Inspektorat za rad.

### VII KAZNE NE ODREDBE

#### Član 34

Novčanom kaznom od 800.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice - poslodavac, ako:

- 1) zaposli stranca koji ostvaruje pravo na rad suprotno odredbama ovog zakona (član 3);
- 2) zaposli stranca suprotno odredbama ovog zakona (član 9. stav 1. i stav 4);
- 3) ne čuva dokaze o ispunjavanju uslova za zapošljavanje, odnosno privremeno zapošljavanje stranca (član 9. stav 6);
- 4) ne izvrši obaveze utvrđene članom 15. ovog zakona;
- 4a) zaposli ili radno angažuje stranca kroz ugovor sa povezanim licem ili otkáže ugovor o radu zaposlenom, suprotno članu 16a st. 5. i 6. ovog zakona;
- 5) privremeno zaposli stranca suprotno ugovoru o poslovno-tehničkoj saradnji (član 19. stav 1. tačka 1);
- 6) ne obezbedi ostvarivanje prava i obaveza iz rada u skladu sa aktom o upućivanju (član 19. stav 3. i član 21. stav 7).

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se fizičko lice - poslodavac koji ima svojstvo preduzetnika.

Novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice kod poslodavca.

Poslodavcu iz st. 1. i 2. ovog člana može se, za prekršaj iz stava 1. tač. 1), 2), 4), 5) i 6) ovog člana, izreći zaštitna mera zabrana vršenja određene delatnosti u trajanju od šest meseci do jedne godine.

#### Član 35

Novčanom kaznom od 15.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj stranac, ako se zaposli suprotno odredbama ovog zakona.

#### Član 36

Novčanom kaznom od 500.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice - organizacija nadležna za poslove zapošljavanja, ako:

- 1) izvrši procenu suprotno odredbama ovog zakona;
- 2) izda saglasnost suprotno odredbama ovog zakona.

Novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu - organizaciji nadležnoj za poslove zapošljavanja.

### VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

#### Član 37

Stranci koji su zasnovali radni odnos ili rade na osnovu odobrenja za zasnivanje radnog odnosa koja su izdata po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju da rade do isteka roka na koje je odobrenje izdato.

#### Član 38

Ministar nadležan za poslove zapošljavanja doneće propise na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona u roku od tri meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

#### Član 39

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o uslovima za zasnivanje radnog odnosa sa stranim državljanima ("Službeni list SFRJ", br. 11/78 i 64/89, "Službeni list SRJ", br. 42/92, 24/94 i 28/96 i "Službeni glasnik RS", broj 101/05 - dr. zakon).

#### Član 40

Propisi doneti na osnovu Zakona o uslovima za zasnivanje radnog odnosa sa stranim državljanima ("Službeni list SFRJ", br. 11/78 i 64/89, "Službeni list SRJ", br. 42/92, 24/94 i 28/96 i "Službeni glasnik RS", broj 101/05 - dr. zakon) ostaju na snazi do dana stupanja na snagu propisa donetih na osnovu ovog zakona, ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

#### Član 41

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredaba čl. 5-8. koje se primenjuju od dana stupanja Republike u članstvo Evropske unije.

#### Samostalni član Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca

("Sl. glasnik RS", br. 113/2017)

#### Član 9

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

#### Samostalni članovi Zakona o izmeni i dopuni Zakona o zapošljavanju stranaca

("Sl. glasnik RS", br. 50/2018)

#### Član 2

Postupci započeti pre stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama propisa po kojima su započeti.

#### Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

#### Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca

("Sl. glasnik RS", br. 31/2019)

#### Član 9

Ministar nadležan za poslove zapošljavanja usklađuje sa odredbama ovog zakona Pravilnik o dozvolama za rad ("Službeni glasnik RS", broj 63/18), u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

#### Član 10

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", s tim što se odredbe čl. 1-3, člana 4. stav 2, člana 5. stav 1, člana 6. i člana 7. stav 1. primenjuju od 1. januara 2020. godine.

### Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca

("Sl. glasnik RS", br. 62/2023)

#### PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

#### Član 20

Postupci započeti pre stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama propisa po kojima su započeti.

#### Član 21

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. februara 2024. godine, osim odredaba člana 1. st. 1-3, člana 3, člana 4. - u delu kojim se menja član 9. st. 2-5, člana 12. - u delu kojim se menja član 19. stav 1. tačka 3) i st. 2. i 3, člana 14. - u delu kojim se menja član 21. stav 5. tačka 2) i st. 6. i 7. i člana 19. - u delu kojim se menja član 34. stav 1. tačka 6) koje se primenjuju od dana stupanja na snagu ovog zakona.